

KAKSI OTTELUA

(Tammikuun 9 päivän johdosta)

Muistanette viime vuoden tammikuun 9 päivän... Se oli päivä, jolloin Pietarin proletariaatti joutui vastatusten tsaarin hallituksen kanssa ja vasten tahtoaan otteli sen kanssa. Niin, vasten tahtoaan, sillä se meni rauhallisin mielin tsaarin luo hakemaan „leipää ja oikeutta“, mutta se otettiin vastaan vihamielisesti ja se sai silmilleen kuularyöpyn. Se oli pannut toiveensa tsaarin kuviin ja kirkkolippuihin, mutta ne kummatkin revittiin riekaleiksi ja viskattiin sille vasten kasvoja, ja siten sille todistettiin silminnähtävästi, että asetta vastaan voidaan panna vain ase. Ja se tarttui aseeseen — mikäli sillä vain tuo ase josain löytyi,— tarttui siihen ottaakseen vihollisen vastaan vihollisen tavoin ja kostaakseen sille. Mutta jätettyään taistelutantereelle tuhansia uhreja ja kärsittyään suurta mieshukkaa se perääntyi kätkien vihan sydämeensä...

Siitä muistuttaa meille viime vuoden tammikuun 9 päivä.

Tänään, kun Venäjän proletariaatti viettää tammikuun 9 päivän vuosipäivää, on paikallaan asettaa kysymys: miksi Pietarin proletariaatti viime vuonna

perääntyi silloisessa ottelussa ja missä suhteessa silloinen ottelu eroaa joulukuun yleisestä ottelusta?

Se perääntyi ennen kaikkea siksi, ettei sillä ollut sitä vähintäkään määrää vallankumouksellista valvutuneisuutta, joka on kapinan voitolle ehdottoman välttämätön. Kun proletariaatti menee rukouksin ja toivein verisen tsaarin luo, joka on rakentanut koko olemassaolonsa kansan sortamiselle, kun proletariaatti menee luottamuksellisesti kirotnun vihollisensa luo anomaan „leivänmurusta“, niin voiko sellainen kansa päästä voitolle katutaistelussa?..

Tosin sitten lyhyen ajan kuluttua kiväärien yhteislaulukset avasivat petetyn proletariaatin silmät näyttämällä sille selvästi itsevaltiuden inhoittavan hahmon, tosin se jo huudahti suuttuneena: „Tsaari on hutkinut meitä, hutkitaanpa mekin häntä!“, mutta mitä järkeä siinä on, ellei kädessäsi ole asetta, mitä voit sinä tehdä paljain käsin katutaistelussa, vaikka olisit valvutunutkin, sillä eikö vihollisen kuula lävistä yhtä hyvin valvutuneen päätä kuin valvutumattomankin?

Niin, aseiden puuttuminen oli Pietarin proletariaatin perääntymisen toinen syy.

Mutta mitä olisi voinut tehdä Pietari yksinään, vaikka sillä olisi ollutkin aseet? Kun Pietarissa vuoti veri ja rakennettiin barrikaadeja, niin muissa kaupungeissa ei kukaan liikauttanut sormeakaan — juuri siksi hallitus saattoi tuoda sotajoukkoja muilta paikkakunnilta ja valella kadut verellä. Vasta sitten, kun Pietarin proletariaatti, haudattuaan kaatuneet toverinsa maan poveen, oli palannut arkipäiväisiin puuhiinsa, vasta sitten kajahti eri kaupungeissa lakkoon ryhtyneiden työläisten vastaus: tervehdys Pietarin

sankareille! Mutta kenelle ja mitä saattoi antaa tuo myöhästynyt tervehdys? Juuri sen vuoksi hallitus ei ottanut vakavalta kannalta noita hajanaisia ja järjestyttömiä esiintymisiä ja ilman suurempaa vaivaa löi hajalle erillisiksi ryhmiksi pirstoutuneen proletariaatin.

Siis järjestyneen yleisen kapinan puuttuminen, proletariaatin esiintymisten järjestyttömyys — se oli Pietarin proletariaatin perääntymisen kolmas syy.

Ja kukapa olisi järjestänyt yleisen kapinan? Kansa kokonaisuudessaan ei voinut ottaa sitä tehtäväkseen, eikä proletariaatin etumainen osa, proletariaatin puolue, ollut itsekään järjestäytynyt, kun sitä raatelivat erimielisyydet puolueessa — sisäinen sota, puolueen kahtiajakautuminen heikensivät sitä päivästä toiseen. Ei ole ihmeteltävää, että kahtiajakaantunut nuori puolue ei pystynyt ottamaan tehtäväkseen yleisen kapinan järjestämistä.

Siis yhtenäisen ja lujasti yhteenliittyneen puolueen puuttuminen — se oli proletariaatin perääntymisen neljäs syy.

Ja vihdoin, kun talonpoikaisto ja sotajoukot eivät yhtyneet kapinaan eivätkä tuoneet siihen uusia voimia, niin sekin tapahtui siksi, että ne eivät voineet nähdä heikossa ja lyhytaikaisessa kapinassa erikoista voimaa, ja kuten tunnettua, heikkoihin ei liitytä.

Tämän vuoksi Pietarin sankarillinen proletariaatti perääntyi viime vuoden tammikuussa.

Aika kului. Kriisin ja oikeudettomuuden liikkeelle saattama proletariaatti valmistautui uuteen otteluun. Erehtyivät ne, jotka luulivat, että tammikuun 9 päivän uhrit tappavat proletariaatissa kaiken taistelu-

tahdon. Päinvastoin, se valmistautui „viimeiseen“ otteluun entistä kiihkeämmin ja uhrautuvammin, taisteli sotaväkeä ja kasakoita vastaan vieläkin urhoolisemmin ja sitkeämmin. Matruusien kapina Mustalla merellä ja Itämerellä, työläisten kapinat Odessassa, Lodzissa ja muissa kaupungeissa sekä talonpoikain herkeämättömät yhteenotot poliisien kanssa todistivat selvästi, millainen sammumaton vallankumoustuli palaa kansan rinnassa.

Vallankumouksellista valveutuneisuutta, jota proletariaatilla ei ollut riittävästi tammikuun 9 päivänä, se on viime aikoina hankkinut itselleen hämmästyttävän nopeasti. Sanotaan, että kymmenen propagandavuotta ei olisi voinut antaa niin paljon proletariaatin valveutuneisuuden kasvulle kuin kapinapäivät antoivat. Niin sen täytyykin olla, sillä luokkaottelujen prosessi on se suuri koulu, jossa kansan vallankumouksellinen valveutuneisuus kasvaa ei päivä päivältä, vaan tunti tunnilta.

Yleinen aseellinen kapina, jota alkuaikoina julisti vain proletariaatin pienehkö ryhmä, aseellinen kapina, johon eräät toverit suhtautuivat jopa epäilevästikin, sai vähitellen osakseen proletariaatin kannatuksen — ja proletariaatti järjesteli kuumeisesti punaisia joukko-osastoja, hankki aseita j.n.e. Lokakuun suurlakko osoitti havainnollisesti proletariaatin samanaikaisen esiintymisen mahdolliseksi. Siten tuli todistetuksi järjestetyn kapinan mahdollisuus, ja proletariaatti lähti päättävästi tälle tielle.

Tarvittiin vain lujasti yhteenliittynyttä puoluetta, yhtenäistä ja jakautumatonta sosialidemokraattista puoluetta, joka olisi johtanut yleisen kapinan järjes-

tämistä, yhdistänyt eri kaupunkien hajallaan suorittamaa vallankumousvalmistelua ja ottanut itselleen hyökkäyksen aloitteen. Tämä sitäkin suuremmalla syyllä, kun itse elämä valmisteli uutta nousua — kriisi kaupungissa, nälänhätä maaseudulla ja muut niiden kaltaiset syyt tekivät päivä päivältä uuden vallankumouksellisen purkauksen kiertämättömäksi. Onnettomuus oli siinä, että sellaista puoluetta vasta silloin perustettiin: kahtiajakautumisen uuvuttama puolue oli vasta toipumassa ja saattoi järjestykseen yhdistämisasiaa.

Juuri tuona ajankohtana Venäjän proletariaatti joutui toiseen otteluun, mainehikkaaseen joulukuun otteluun.

Puhukaamme nyt tästä ottelusta.

Kun me sanoimme tammikuun ottelusta, että siltä puuttui vallankumouksellista valveutuneisuutta, niin joulukuun ottelusta meidän on sanottava, että nyt sellainen valveutuneisuus oli olemassa. Yksitoista vallankumouksellisen myrskyn kuukautta oli riittävästi avannut Venäjän taistelevan proletariaatin silmät, ja tunnuksista: Alas itsevaltius! Eläköön demokraattinen tasavalta! oli tullut päiväntunnuksia, joukkojen tunnuksia. Siinä te ette olisi enää nähneet kirkkolippuja ettekä pyhäinkuvia ja tsaarin kuvia — niiden tilalla liehui punaisia lippuja sekä koreili Marxin ja Engelsin kuvia. Siinä te ette olisi enää kuulleet virsien veisuuta ettekä „herra tsaaria varjelkoon“ — niiden tilalla kaikuivat sortajia tyrmistävät „Marseljeesin“ ja „Varshavjankan“ säveleet.

Siis vallankumoukselliseen valveutuneisuuteen nähdessä joulukuun ottelu erosi perusteellisesti tammikuun ottelusta.

Tammikuun ottelulla ei riittänyt aseistusta, kansa meni silloin taisteluun aseettomana. Joulukuun ottelu otti askeleen eteenpäin, kaikki taistelijat pyrkivät nyt kiihkeästi käsiksi aseisiin ja taistelivat revolverit, kiväärit, pommit ja joissain paikoin konekivääritkin käsissään. Aseita on hankittava aseilla — siitä tuli päivätunnus. Kaikki hakivat asetta, kaikki tunsivat aseiden välttämättömyyden, surullista oli vain se, että itse aseita oli hyvin vähän ja vain pienehkö joukko proletaareja saattoi esiintyä aseistettuna.

Tammikuun kapina oli aivan hajanaista ja järjestyvätöntä, siinä toimi jokainen onnenkaupalla. Joulukuun kapina otti siinäkin askeleen eteenpäin. Pietarin ja Moskovan työväen edustajain Neuvostot sekä „enemmistön“ ja „vähemmistön“ keskuksat „ryhtyivät toimenpiteisiin“, sikäli kuin se oli mahdollista, jotta vallankumouksellinen esiintyminen olisi ollut samanaikaista — ne kutsuivat Venäjän proletariaattia hyökkäämään samanaikaisesti. Sitävastoin tammikuun kapinan aikana ei tehty mitään sentapaista. Mutta koska tämän kutsun edellä ei oltu tehty pitkäaikaista ja sitkeätä puoluetyötä kapinan valmistelemiseksi, niin kutsu jäi kutsuksi ja kapina oli tosiasiasa hajanaista, järjestyvätöntä. Havaittiin vain pyrkimys samanaikaiseen ja järjestyneeseen kapinaan.

Tammikuun kapinaa „johtivat“ pääasiassa Gaponit. Joulukuun kapinalla oli siinä suhteessa se etuisuus, että sen johdossa olivat sosialidemokraatit. Mutta surullista oli se, että viimeksin mainitut oli hajoitettu erillisiksi ryhmiksi, eivät muodostaneet yhtenäistä, lujasti yhteenliittynyttä puoluetta, eivätkä he sen vuoksi voineet toimia yhdenmukaisesti. Vieläkin kerran Venä-

jän sosialidemokraattinen työväenpuolue kohtasi kapinan ollessaan valmistautumaton ja hajanainen...

Tammikuun ottelulla ei ollut minkäänlaista suunnitelmaa, se ei pitänyt ohjeenaan mitään määrättyä politiikkaa, sillä ei ollut edessään kysymystä: hyökkäys vaiko puolustus? Joulukuun ottelulla oli vain se etuisuus, että se asetti selvästi tämän kysymyksen, mutta senkin vasta taistelun kulussa eikä aivan sen alussa. Mitä tulee tuon kysymyksen ratkaisuun, niin joulukuun kapina ilmaisi samanlaista heikkoutta kuin tammikuunkin kapina. Jos Moskovan vallankumoukselliset olisivat aivan alusta lähtien noudattaneet hyökkäyspolitiikkaa, jos he olisivat aivan alussa hyökänneet, sanokaamme, Nikolain asemalle ja vallanneet sen haltuunsa, niin kapina olisi tietysti ollut pitempikäinen ja olisi saanut suotuisamman suunnan. Tai esimerkiksi, jos latvialaiset vallankumoukselliset olisivat päättävästi ajaneet hyökkäyspolitiikkaa eivätkä olisi alkaneet horjua, niin he olisivat tietysti ennen kaikkea vallanneet haltuunsa tykkipatterit ja riistäneet siten kaiken tuen hallintokoneistolta, joka alussa antoi vallankumouksellisten ottaa haltuunsa kaupunkoja, mutta sitten, siirryttyään uudelleen hyökkäykseen, tykkien avulla otti takaisin vallatut paikkakunnat⁵⁴. Samaa on sanottava muistakin kaupungeista. Marx ei suotta sanonut: kapinassa voittaa rohkeus, ja loppuun asti rohkeaa voi olla vain se, joka noudattaa hyökkäyspolitiikkaa.

Juuri tästä aiheutui proletariaatin perääntyminen joulukuun puolivälissä.

Kun talonpoikaisto ja sotaväki eivät valtavalla osaltaan yhtyneet joulukuun otteluun, kun tämä

ottelu aiheutti jopa tyytymättömyyttäkin eräissä „demokraattisissa“ piireissä, niin se tapahtui siksi, ettei ottelulla riittänyt sitä voimaa ja jatkuvaisuutta, jotka ovat niin välttämättömiä kapinan laajenemiselle ja sen voitolle.

Sanotusta käy selväksi, mitä meidän, Venäjän sosialidemokraattien, on tehtävä tänään.

Ensinnäkin tehtävämme on viedä päätökseen jo aloittamamme työ — yhtenäisen ja jakautumattoman puolueen muodostaminen. „Enemmistön“ ja „vähemmistön“ yleisvenäläiset konferenssit ovat jo laatineet yhdistymisen organisatoriset perusteet. On hyväksytty Leninin esittämä sanamuoto puolueen jäsenyydestä ja demokraattinen sentralismi. Aatteelliset ja käytännön keskuksset ovat jo yhtyneet ja paikallisjärjestöjen yhdistäminen on jo suoritettu miltei loppuun. Tarvitaan vain yhdistävä edustajakokous, joka vie muodollisesti päätökseen tosiasiallisen yhdistymisen ja siten antaa meille yhtenäisen ja jakautumattoman Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen. Meidän tehtävämme on edistää tätä meille kallista asiaa ja huolellisesti valmistella yhdistävää edustajakokousta, jonka, kuten tunnettua, tulee kokoontua lähiaikoina.

Toiseksi, tehtävämme on auttaa puoluetta aseellisen kapinan järjestämisessä, puuttua aktiivisesti tähän pyhään asiaan ja uupumatta tehdä työtä sen hyväksi. Tehtävämme on kartuttaa moninkertaisesti punaisia joukko-osastoja, kouluttaa ja liittää niitä toisiinsa, tehtävämme on hankkia aseilla aseita, tutkia valtionvirastojen sijaintia, arvioida vihollisen voimat, tutkia sen vahvat ja heikot puolet sekä sen mukaisesti

laatia kapinasuunnitelma. Tehtävämme on harjoittaa järjestelmällistä agitatiota kapinan puolesta armeijassa ja maaseudulla, etenkin kaupunkeja lähellä sijaitsevissa kylissä, aseistaa niiden kylien luotettuja aineksia j.n.e., j.n.e. ...

Kolmanneksi, tehtävämme on heittää pois kaikenlainen horjunta, tuomita kaikenlainen epämääräisyys ja ajaa päättävästi hyökkäyspolitiikkaa...

Sanalla sanoen **lujasti yhteenliittynyt puolue, puolueen järjestämä kapina ja hyökkäyspolitiikka**—niitä me tarvitsemme tänään kapinan voittoa varten.

Ja tämä tehtävä tulee sitä kärkevämmäksi ja pakottavammaksi, mitä enemmän laajenee ja lisääntyy nälänhätä maaseudulla ja teollisuuskriisi kaupungissa.

Eräiden mieliin näyttää päässeen epäilyks tämän aakkosellisen totuuden paikkansapitäväisyydestä, ja he puhuvat toivottomina: mitä puolue voi tehdä, olipa se vaikka yhtenäinenkin, kun se ei pysty liittämään lujasti ympärilleen proletariaattia, sillä proletariaattihan on muka nujerrettu, se on kadottanut toivon eikä se voi ajatellakaan aloitetta, pelastustahan meidän on nyt muka odotettava maaseudulta ja aloitteen on tultava sieltä j.n.e. Ei voida olla huomauttamatta, että toverit, jotka ajattelevat tuolla tavoin, ovat pahasti hakoteillä. Proletariaattia ei ole suinkaan nujerrettu, sillä proletariaatin nujertaminen merkitsee sen kuolemaa, päinvastoin, se elää edelleenkin ja voimistuu päivä päivältä. Se on vain perääntynyt voidakseen voimat koottuaan lähteä viimeiseen otteluun tsaarin hallitusta vastaan.

Kun Moskovan — sen samaisen Moskovan, joka tosiasiaassa johti joulukuun kapinaa,—työväen edusta-

jain Neuvosto julisti joulukuun 15 päivänä koko kansan kuullen: me keskeytämme tilapäisesti taistelun siinä tarkoituksessa, että valmistaudumme vakavasti nostamaan jälleen kapinan lipun,—niin se ilmaisi koko Venäjän proletariaatin hartaimmat ajatukset.

Ja kun eräät toverit sittenkin kieltävät tosiasioita, kun he eivät enää pane toiveita proletariaattiin, vaan tarrautuvat nyt maaseudun porvaristoon, niin herää kysymys: keiden kanssa me olemme tekemisissä, sosialisti-vallankumouksellisten vaiko sosialidemokraattien kanssa, sillä yksikään sosialidemokraatti ei rupea epäilemään sitä totuutta, että maaseudun tosiasiallinen (eikä ainoastaan aatteellinen) johtaja on kaupungin proletariaatti.

Meille vakuuteltiin aikoinaan, että itsevaltius oli nujerrettu lokakuun 17 päivän jälkeen, mutta me emme uskoneet siihenkään, sillä itsevaltiuden nujertaminen merkitsee sen kuolemaa, mutta se ei ollut suinkaan kuollut, vaan vieläpä kokosi uusia voimia uutta hyökkäystä varten. Me sanoimme, että itsevaltius vain perääntyi. Me osoittauduimme olleen oikeassa...

Ei, toverit! Venäjän proletariaattia ei ole nujerrettu, se on vain perääntynyt ja valmistautuu nyt uusiin mainehikkaisiin taisteluihin. Venäjän proletariaatti ei laske käsistään veren värjäämää lippua, se ei luovuta kenellekään kapinan johtoa, se tulee olemaan ainoa Venäjän vallankumouksen arvonmukainen johtaja.

Tammikuun 7 pnä 1906

*Julkatistaan VSDTP:n Kaukaasiun
läittökomitean painattaman
kirjaseen tekstin mukaan*

Käännetty gruusian kielestä